

Karla Zambrano González¹

La Convenció Marc de Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic

I. Introducció

La Convenció Marc de Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (CMNUCC) va ser adoptada durant la Conferència sobre el Medi Ambient i el Desenvolupament celebrada a Rio de Janeiro del 3 al 14 de juny de 1992. Aquesta Convenció va entrar en vigor el 21 de març de 1994 i actualment són Parts un total de 197 Estats, sent quasi de filiació universal.

II. Aspectes generals de la Convenció

De conformitat amb el text de la Convenció, cal preguntar-se: què és el canvi climàtic?

La CMNUCC, en el seu article 1, defineix el canvi climàtic com un «canvi de clima atribuït directament o indirectament a l'activitat humana que altera la composició de l'atmosfera global i que se suma a la variabilitat natural del clima observada durant períodes de temps comparables».

---

¹ Investigadora postdoctoral i Professora de Dret Internacional Públic i del Medi Ambient. Universitat de València (Espanya). Research Member of the Jean Monnet Module, Project: ENVEU. Cofinançat per la Unió Europea. Les opinions i punts de vista expressats només comprometen al seu(s) autor(és) i no reflecteixen necessàriament els de la Unió Europea o els de l'Agència Executiva Europea d'Educació i Cultura (EACEA). Ni la Unió Europea ni la EACEA poden ser considerats responsables d'ells.

La CMNUCC diferencia, doncs, entre el canvi climàtic atribuïble a les activitats humanes que alteren la composició atmosfèrica i la variabilitat climàtica atribuïble a causes naturals.

Ara bé, a conseqüència de la variabilitat del clima, sorgeixen els denominats efectes adversos del canvi climàtic, impactant negativament sobre els ecosistemes, la criosfera, la biosfera i la antroposfera. En aquest sentit, s'han avaluat seriosos perjudicis com l'acceleració dels casquets polars; l'augment del nivell de la mar; la intensificació de les sequeres i inundacions; els impactes en el subministrament d'aigua a conseqüència de la fosa de les glaceres; l'aparició de malalties; el compromís dels drets de les futures generacions o l'extinció de la biodiversitat.

III. Característiques principals de la Convenció

Entre les principals característiques de la CMNUCC, podem destacar el reconeixement del problema i els seus efectes sobre la humanitat. Ja en el preàmbul de la Convenció, les definicions contingudes en l'article 1, necessàries per a comprendre les complexitats del sistema climàtic i de la ciència i la definició d'un objectiu determinat consistent a aconseguir l'«estabilització de les concentracions de gasos d'efecte d'hivernacle (GEH) en l'atmosfera a un nivell que impedisca interferències antropogèniques perilloses en el sistema climàtic». Aquest nivell hauria d'aconseguir-se en un termini suficient per a permetre que els ecosistemes s'adaptin

naturalment al canvi climàtic, assegurar que la producció d'aliments no es veja amenaçada i permetre que el desenvolupament econòmic prossegueixca de manera sostenible.

A grans trets, d'aquest objectiu es determina la necessitat urgent de canviar els nostres models productius i de consum cap a patrons baixos en emissions, és a dir, evitar la crema de combustibles fòssils que és el major causant del calfament global, però també és possible visualitzar deficiències, perquè com aquesta Convenció, conté disposicions de caràcter mínim susceptibles de ser desenvolupadas tenent en compte, l'avanç de la ciència i la tecnologia en la matèria. De fet, no inclou un llistat dels GEH que han de ser regulats, la qual cosa sí que farà el Protocol de Kyoto; ni tampoc un objectiu global de mitigació de les emissions dels GEH. A més, text plagat d'ambigüitats. Com per exemple, el terme “termini suficient” contingut en l'article 4.

IV. Obligacions comuns a les Parts establides en la Convenció

Referent a les obligacions, hem de fixar-nos en la distinció de compromisos en funció de les seues responsabilitats comunes però diferenciades. Així, s'estableixen obligacions comunes i aplicables a totes les Parts; aplicables a les Parts que figuren en l'Annex I de la Convenció i aplicables a les Parts que figuren en l'Annex II de la Convenció.

Entre les Obligacions Comunes (art. 4.1), cal enunciar:

1. La realització d'inventaris nacionals de les emissions de GEH;
2. L'aplicació de programes que continguin mesures per a mitigar el canvi climàtic;
3. La promoció de tecnologies, pràctiques i processos que milloren les emissions;
4. La conservació i el reforçament dels embornals de carboni;
5. L'adopció de mesures d'adaptació al canvi climàtic;
6. La promoció i suport de la investigació científica, de l'educació i de la sensibilització del públic respecte del canvi climàtic.

V. Obligacions les Parts de l'Annex I i II de establides en la Convenció

Com obligacions Parts de l'Annex I i II de la CMNUCC (art. 4.2 i 4.3).

1. Els compromisos de les Parts que són països desenvolupats, enumerades en l'Annex I de la Convenció, afigen obligacions de reducció de les emissions que impliquen, en concret, que aquestes Parts han de tornar als nivells d'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle que cadascun d'ells tinguera l'any 1990, abans del final de l'any 2000.

2. Els compromisos de les Parts que són països desenvolupats que figuren en l'Annex II consisteixen essencialment a proporcionar recursos financers “nous i addicionals” per a cobrir la totalitat de les despeses convingudes que efectuen les Parts que són Països en desenvolupament per a complir les seues obligacions de conformitat amb la Convenció.

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

Organització educativa,
científica i cultural
de Nacions Unides

Càtedra UNESCO
d'Estudis sobre el Desenvolupament,
Universitat de València

Cofinanciado por
la Unión Europea

ENVEU
Jean Monnet Module

Project No. 101085459

Esta obra está protegida con una [Licencia Creative Commons](#)
[Atribución-NoComercial-SinDerivar 4.0 Internacional](#).